

Algebra I
 Matematiikan ja tilastotieteen laitos
 Kurssikoe
 2.3.2011

Laskimen tai taulukkokirjan käyttö ei ole sallittua.

1. Olkoon $G = \{a, b, c, d, e, f\}$ ryhmä, jolla on seuraava laskutoimitustaulu:

$\cdot$	a	b	c	d	e	f
a	f	d	a	e	b	c
b	e	c	b	f	a	d
c	a	b	c	d	e	f
d	b	a	d	c	f	e
e	d	f	e	a	c	b
f	c	e	f	b	d	a

- a) Mikä on ryhmän G neutraalialkio?
  - b) Mitkä ovat alkioiden a ja f käänteisalkiot?
  - c) Osoita, että joukko $H = \{a, c, f\}$ on ryhmän G aliryhmä.
2. Tutkitaan ryhmän S_6 alkioita.
- a) Laske tulo $(143)(25) \cdot (2543)$.
  - b) Mikä on alkion $(23)(615)$ käänteisalkio?
  - c) Määritä aliryhmä $\langle (164) \rangle$.
3. Olkoon $(G, \cdot)$ ryhmä. Osoita, että on olemassa täsmälleen yksi alkio $g \in G$, jolle pätee $g \cdot g = g$. Perustele vastauksesi huolellisesti.
4. a) Mitä ovat sykliset ryhmät?
- b) Tiedetään, että $A = \{(1), (123), (132)\}$ on ryhmän S_3 aliryhmä. Joukko
- $$\mathbb{Z}_2 \times A = \{(a, \sigma) \mid a \in \mathbb{Z}_2, \sigma \in A\}$$
- on ryhmä, jos siinä määritellään laskutoimitus $*$ pisteittäin:
- $$(a, \sigma) * (b, \tau) = (a + b, \sigma\tau)$$
- kaikilla $(a, \sigma), (b, \tau) \in \mathbb{Z}_2 \times A$. Onko ryhmä syklinen?